

งานวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์ของนักศึกษาหอพักกับยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง: กรณีศึกษานักศึกษาหอพักของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและหอพักในเครือข่าย” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของนักศึกษาหอพักในด้านต่าง ๆ ได้แก่ (1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาในหอพักและความสัมพันธ์นักศึกษาหอพักกับชุมชน (2) ด้านการทำกิจกรรมของนักศึกษาหอพัก (3) ด้านการอุปโภคบริโภค และความเป็นอยู่ของนักศึกษาหอพัก และ(4) ด้านกิจกรรมนันทนาการและพฤติกรรมของนักศึกษาหอพัก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ มีการเก็บข้อมูลภาคสนาม ร่วมกับผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต พูดคุย สัมภาษณ์ ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการใช้แบบสอบถามร่วมด้วย

ผลการศึกษาอัตลักษณ์ของนักศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาในหอพักและความสัมพันธ์นักศึกษาหอพักกับชุมชน พบว่า นักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และหอพักเครือข่าย ส่วนใหญ่จะไม่อยู่อย่างโดดเดี่ยว มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมและรู้จักเกือบทั้งหมด ทั้งมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน แต่ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาหอพักกับชุมชนนั้นมีความขัดแย้งน้อย นักศึกษาจะยังมีสัมพันธ์กับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอยู่บ้าง เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม พบว่า นักศึกษาหอพักโดยส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปช่วยเหลือชุมชนในด้านต่าง ๆ ตามแต่โอกาส

อัตลักษณ์ด้านการทำกิจกรรมของนักศึกษาหอพัก พบว่า การทำกิจกรรมจัดว่าเป็นพื้นที่ให้นักศึกษาหอพักได้แสดงอัตลักษณ์หรือตัวตนของตนเองออกมา ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นในขณะที่นักศึกษาหอพักเข้ามาอยู่หอพักมีมากมาย ทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นเองโดยนักศึกษา และกิจกรรมที่ทางฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาสนับสนุนให้จัดขึ้น ได้แก่ กิจกรรมรับน้องหอพัก กิจกรรมกีฬาชาวหอ กิจกรรมวันลอยกระทง กิจกรรมวันปีใหม่ กิจกรรมติวเตอร์ชาวหอ กิจกรรมพัฒนาหอพัก กิจกรรมทัศนศึกษา ฯลฯ ซึ่งกิจกรรม

ต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนั้นล้วนเป็นการสร้างอัตลักษณ์ในด้านความสัมพันธ์อันดีและความรักความสามัคคีของนักศึกษาในหอพักได้เป็นอย่างดี

อัตลักษณ์ในด้านการอุปโภคบริโภคและความเป็นอยู่ของนักศึกษาหอพัก ซึ่งพบว่า เมื่อนักศึกษาที่เข้ามาอยู่ในหอพัก ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับกฎระเบียบและปฏิบัติตามข้อตกลงของการเข้าอยู่หอพัก และนักศึกษามักจะเลือกหอพักต่าง ๆ ตามความสนใจ ซึ่งค่าใช้จ่ายตามอัตราส่วนที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด และกำหนดให้จ่ายค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า เป็นรายเดือน ส่วนหอพักเครือข่ายจะกำหนดให้จ่ายค่าที่พักเป็นรายเดือนทั้งค่าที่พัก ซึ่งแตกต่างจากหอพักของมหาวิทยาลัย แต่ในส่วนค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้าจ่ายเป็นรายเดือนเหมือนหอพักของมหาวิทยาลัย

อัตลักษณ์ของนักศึกษาหอพักกับการบริโภค พบว่า นักศึกษาหอพักส่วนใหญ่จะซื้อหาจากโรงอาหารและร้านค้าบริเวณด้านข้างของมหาวิทยาลัย ส่วนน้ำดื่มนักศึกษาได้จากสวัสดิการของหอพักที่จัดบริการไว้ ด้านของใช้ส่วนตัวนักศึกษาส่วนใหญ่จะซื้อหาสหกรณ์ร้านของมหาวิทยาลัยและตามร้านค้าทั่วไปใกล้ ๆ มหาวิทยาลัย แต่หากมีการป่วยไข้ ส่วนใหญ่นักศึกษาในหอพักจะไปซื้อยามารับประทานเอง

อัตลักษณ์ของนักศึกษาหอพักกับเรื่องส่วนตัวต่าง ๆ เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสาร พบว่า นักศึกษาหอพักส่วนใหญ่จะใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสาร สำหรับตัวคนของนักศึกษาหอพักกับการติดตามข่าวสาร พบว่านักศึกษาหอพักส่วนใหญ่ไม่ค่อยติดตามข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมืองต่าง ๆ แต่กลับพบว่านักศึกษาหอพักจะการติดตามข่าวสารทางด้านบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ สื่อที่นักศึกษาหอพักใช้ในการติดตามข่าวสารที่สำคัญคือหนังสือพิมพ์ และ โทรศัพท์

อัตลักษณ์ด้านกิจกรรมนันทนาการและพฤติกรรมของนักศึกษาหอพัก พบว่า นักศึกษาจะยึดถือและปฏิบัติตามกฎของระเบียบของหอพักค่อนข้างเคร่งครัด เนื่องจากนักศึกษาที่เข้ามาอยู่ในหอพักล้วนมาจากต่างครอบครัว ดังนั้นเมื่อเข้ามาอยู่ในหอพักมีการปรับอัตลักษณ์ส่วนตัว และสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของกลุ่ม โดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ทางหอพักกำหนด ได้แก่ เวลาเข้า-ออกหอพัก กิจกรรมนันทนาการ ความประพฤติ และการแต่งกาย ฯลฯ ซึ่งจะมีรุ่นพี่ และนักวิชาการหอพัก รวมทั้งอาจารย์ประจำหอพักคอย

ขัดเกลาคำแนะนำและดัดเตือน ทำให้นักศึกษาหอพักส่วนใหญ่มีการแต่งกายที่ค่อนข้างเรียบร้อย มีพฤติกรรมที่อยู่ในกฎระเบียบ แต่สำหรับหอพักเครือข่ายนั้นพบว่า กฎระเบียบต่าง ๆ ของหอพักค่อนข้างจะมีความยืดหยุ่นมากกว่าหอพักของมหาวิทยาลัย ยังมีพฤติกรรมที่พบเหมือนกันของนักศึกษาทุกหอพัก คือ นักศึกษาหอพักส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการพักผ่อน ก่อนข้างนอนคิดค้นสาย

จากประมวลความพึงพอใจในอัตลักษณ์ของตนเองในการเข้ามาอยู่หอพักของนักศึกษา ครั้งนี้ยัง พบว่า นักศึกษาที่มาอยู่หอพักส่วนใหญ่มีความจะประทับใจในอัตลักษณ์ (ตัวตน) ของตนเองและเพื่อน ๆ ที่ได้สร้างขึ้นในขณะที่ได้เข้ามาใช้ชีวิตในหอพัก โดยเฉพาะในด้านความรักความผูกพันที่มีให้กันระหว่างสมาชิกในหอพัก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า อัตลักษณ์ของนักศึกษหอพักของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและหอพักเครือข่าย จากการศึกษาทั้ง 4 ด้านได้พบว่า นักศึกษาของหอพักได้สำแดงอัตลักษณ์ (ตัวตน) ที่เด่นชัดออกมาในที่นี้ คือ นักศึกษาความรักใคร่ผูกพันฉันท์พี่น้องและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเคารพในรุ่นพี่รุ่นน้อง การมีสัมมาคารวะต่ออาจารย์และนักวิชาการหอพัก มีความหลากหลายในการทำกิจกรรมที่ช่วยเสริมอัตลักษณ์ มีพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบระเบียบของหอพัก มีความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือชุมชน และมีความเป็นอยู่ค่อนข้างสะอาดและมี秩ยัศด

สำหรับปัญหาและความต้องการของนักศึกษหอพักสำคัญคือ นักศึกษาต้องการลานที่จอดรถจักรยานยนต์ที่สะดวก ปลอดภัย และเพียงพอ ประการที่สองให้ลดความถี่ของการนัดประชุมหอพัก และสุดท้ายนักศึกษต้องการความรวดเร็วในซ่อมแซมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ของหอพักที่ชำรุด